

Uznesenie CM/ResCMN(2023)14 o vykonávaní Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín Rakúskom

(Prijaté Výborom ministrov 13. decembra 2023 na 1484. zasadnutí zástupcov ministrov)

Výbor ministrov, podľa podmienok článkov 24 až 26 Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín (ďalej len „Rámcový dohovor“),

so zreteľom na uznesenie CM/Res(2019) 49 z 11. decembra 2019 o revidovaných hodnotiacich opatreniach podľa článkov 24 až 26 Rámcového dohovoru;

so zreteľom na platné pravidlo hlasovania;¹

so zreteľom na ratifikačnú listinu uloženú Rakúskom 31. marca 1998;

pripomínajúc, že rakúska vláda predložila 30. septembra 2021 svoju správu o stave týkajúcu sa piateho hodnotiaceho kola podľa Rámcového dohovoru;

po preskúmaní piateho stanoviska Poradného výboru týkajúceho sa Rakúska prijatého 8. júna 2023,

prijíma v súvislosti s Rakúskom tieto závery:

Orgány sa vyzývajú, aby zohľadnili pripomienky a odporúčania uvedené v piatom stanovisku Poradného výboru. Mali by prijať najmä tieto opatrenia na ďalšie zlepšenie vykonávania Rámcového dohovoru:

Odporúčania na okamžité opatrenia:

1. prijať opatrenia na posúdenie úrovne dopytu po vzdelávaní v chorvátčine, maďarčine, slovinčine a rómčine v oblastiach mimo tradičnej oblasti osídlenia, kde osoby patriace k týmto menšinám môžu žiť vo veľkom počte. Po takomto posúdení by orgány mali rozhodnúť o vhodných opatreniach týkajúcich sa vzdelávania v chorvátčine, maďarčine, slovinčine a rómčine v týchto oblastiach v úzkej konzultácii so zástupcami príslušných menšín;
2. hľadať udržateľné a zákonné riešenia v úzkej spolupráci so zástupcami českej a slovenskej menšiny s cieľom riešiť dlhodobú otázku týkajúcu sa prístupu detí a študentov patriacich k týmto menšinám k vzdelávaniu v menšinovom jazyku vo Viedni;
3. prijať v spolkovéj krajine Korutánsko zákonné nariadenie, ktorým sa upraví právo na bilingválne vzdelávanie v poslednom ročníku materskej školy, a zabezpečiť podmienky na jeho uplatňovanie;

¹ Dňa 17. septembra 1997 Výbor ministrov prijal rozhodnutie CM/Del/Dec(97)601/4.5, ktoré stanovuje: „Rozhodnutia podľa článkov 24.1 a 25.2 Rámcového dohovoru sa považujú za prijaté, ak dve tretiny zástupcov zmluvných strán, ktorí odovzdali hlas, vrátane väčšiny zástupcov zmluvných strán oprávnených zasadať vo Výbore ministrov, hlasujú za.“

4. zvýšiť úsilie o podporu vzájomného rešpektu, medzikultúrneho dialógu a porozumenia v spoločnosti a zvýšiť vedomosti väčšinového obyvateľstva o rozmanitosti ako integrálnej súčasti rakúskej spoločnosti, a to aj prostredníctvom vzdelávacieho systému. Orgány by mali ďalej zintenzívniť svoje úsilie v boji proti všetkým formám rasizmu a neznášanlivosti vrátane protirómskeho rasizmu, antisemitizmu a protimoslimského rasizmu;

5. v úzkej konzultácii s národnostnými menšinami reformovať postup menovania a zloženie poradných rád pre národnostné menšiny, a to aj s cieľom zabezpečiť rovnosť pohlaví a prítomnosť mládeže, a obmedziť dĺžku služby ich členov. Orgány by tiež mali rozšíriť právomoci týchto rád, aby sa zabezpečila účinná účasť osôb patriacich k národnostným menšinám na verejných záležitostiach;

Ďalšie odporúčania:²

6. preskúmať žiadosť jenišskej komunity o uznanie za národnostnú menšinu, ako sa stanovuje v programe spolkovéj vlády na roky 2020 – 2024;

7. rozšíriť mandát ombudsmana pre rovnaké zaobchádzanie, aby táto inštitúcia mohla účinnejšie bojovať proti diskriminácii osôb patriacich k národnostným menšinám. Orgány by mali zväziť najmä udelenie mandátu ombudsmanovi pre rovnaké zaobchádzanie na začatie súdneho konania v mene obetí diskriminácie. Orgány by tiež mali ombudsmanovi pre rovnaké zaobchádzanie zabezpečiť primerané finančné a ľudské zdroje, aby táto inštitúcia bola primerane vybavená na zvyšovanie informovanosti osôb patriacich k národnostným menšinám o svojom mandáte a na ich oslovovanie, a to aj v menšinových jazykoch;

8. zintenzívniť úsilie v boji proti diskriminácii osôb patriacich k rómskej menšine vykonávaním činností na zvyšovanie informovanosti, pravidelným hodnotením a hodnotením situácie prostredníctvom podpory nezávislého výskumu a zberom rozčlenených údajov;

9. zintenzívniť úsilie o zabezpečenie dôsledného presadzovania existujúcich právnych predpisov na boj proti trestným činom z nenávisťi a nenávisťným prejavom vrátane legislatívneho balíka proti nenávisťi na internete. Orgány by mali najmä zvyšovať informovanosť osôb, ktoré sú potenciálne terčom nenávisťných prejavov a trestných činov z nenávisťi, o existujúcich právnych predpisoch a opravných prostriedkoch a pravidelne vyhodnocovať, či je potrebné zintenzívniť odbornú prípravu polície, prokurátorov a sudcov v oblasti uplatňovania existujúcich právnych predpisov o rasovo motivovaných trestných činoch;

10. zintenzívniť úsilie o zabezpečenie výraznejšej prítomnosti národnostných menšín a ich jazykov vo verejnoprávnych médiách, najmä zvýšením kvality a kvantity televíznych programov prispôsobených potrebám a záujmom osôb patriacich k národnostným menšinám, ako aj zvýšením ich obsahu. Otázky, ktoré ich zaujímajú, by sa mali začleniť do mainstreamových médií;

11. uľahčovať ústne a písomné používanie menšinových jazykov pri styku so správnymi orgánmi, najmä praktickými opatreniami umožňujúcimi správnym orgánom používať takéto jazyky a zvyšovaním povedomia o tomto práve medzi osobami patriacimi k národnostným menšinám. Orgány by mali podniknúť kroky na podporu pozitívnych opatrení, ako sú kompetencie menšinového jazyka, pri prijímaní štátnych zamestnankýň a zamestnancov;

12. zabezpečiť riadne zavedenie školských osnov z januára 2023 spolu s vypracovaním aktualizovaných vzdelávacích materiálov a odbornou prípravou učiteliek a učiteľov na pracovisku na tento účel;

13. identifikovať a zaviesť dlhodobé udržateľné riešenia na zabezpečenie rovnakých príležitostí pre deti a študentov patriacich k rómskej menšine na všetkých úrovniach, a to aj prijatím stratégie rómskej mediácie a pomoci pri vzdelávaní v školách podporovanej primeranými finančnými prostriedkami;

14. prijať rozsiahle opatrenia na stimulovanie výučby rómskeho jazyka a jeho používania na predškolskej, školskej a univerzitnej úrovni po konzultácii s osobami patriacimi k rómskej menšine.

² Nižšie uvedené odporúčania sú uvedené v poradí zodpovedajúcich článkov Rámcového dohovoru.